

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 maja 2018 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim – w sprawie z powództwa K. B. – (...) w B. przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W. o zapłatę woty 2.458,40 zł – oddalił powództwo (punkt 1. wyroku), zasądził od powoda K. B. na rzecz (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 917,00 zł tytułem kosztów procesu (punkt 2. wyroku) oraz „zasądził” od K. B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 624,19 zł tytułem wynagrodzenia za opinię biegłego (punkt 3. wyroku).

Sąd I instancji ustalił, iż w dniu 3 czerwca 2011 r. (wskazanie daty zdarzenia stanowiło omyłkę Sądu Rejonowego, gdyż faktycznie kolizja pojazdów wystąpiła w dniu 3 czerwca 2013 r.) miało miejsce zdarzenie komunikacyjne, w wyniku którego uległ uszkodzeniu – stanowiący własność M. S. (1) i M. S. (2) – samochód marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do segmentu A pojazdów zaś sprawca tego zdarzenia w zakresie swej odpowiedzialności cywilnej za szkody wywołane ruchem posiadanego pojazdu chroniony był przez pozwanego ubezpieczyciela. Uszkodzony w wyniku kolizji pojazdów samochód marki F. (...) wcześniej był wykorzystywany przez M. S. (2) do wykonywania przez nią codziennych obowiązków, dojazdów do pracy, do lekarza jak również w celu dowożenia dzieci do szkoły. Poszkodowana co prawda w tym czasie posiadała inny samochód, jednakże był on wykorzystywany przez męża – M. S. (1), który używał tego auta w celu dojazdów do pracy, jeżdżąc tam w innym kierunku aniżeli żona. Samochód marki F. (...) wskutek zdarzenia z dnia 3 czerwca 2013 r. został uszkodzony w swej przedniej części zaś jego zniszczenia były na tyle rozległe, iż uniemożliwiały dalszą nim jazdę – po zdarzeniu pojazd został przetransportowany do warsztatu naprawczego.

M. S. (2) w dacie zdarzenia szkodzącego zawarła K. B. umowę najmu auta zastępczego – samochodu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należącego do segmentu B pojazdów. Strony kontraktu najmu ustaliły dobową stawkę najmu na poziomie kwoty 140,00 zł netto (172,20 zł brutto) zaś najem auta zastępczego trwał przez okres 22. dni – od dnia 3 czerwca 2013 r. do dnia 25 czerwca 2013 r. W dacie zawarcia tego kontraktu poszkodowana zawarła z powodem także umowę przelewu wierzytelności, w oparciu o którą przeniosła na K. B. przysługujące jej od pozwanego ubezpieczyciela roszczenie o zwrot kosztów najmu auta zastępczego.

K. B. – tytułem najmu samochodu zastępczego przez okres 22. dni – wystawił dokument rozliczeniowy VAT, który opiewał na kwotę 3.788,40 zł brutto. Uszkodzony samochód marki F. (...) został naprawiony i odebrany z warsztatu naprawczego – jak ustalił to Sąd Rejonowy – w piątek (nie wskazując daty) zaś poszkodowana dokonała zwrotu auta zastępczego cztery dni później – we wtorek (również bez określenia daty). (...) Spółka Akcyjna w W. w toku prowadzonego postępowania likwidacyjnego wydał decyzję o uznaniu w pojeździe poszkodowanej szkody całkowitej (miało to miejsce w dniu 6 czerwca 2013 r.) zaś w dniu 25 czerwca 2013 r. przyznał z tego tytułu odszkodowanie w wysokości 1.750,00 zł. W odniesieniu do zgłoszonego roszczenia o zwrot wydatków – poniesionych przez poszkodowaną kosztów najmu samochodu zastępczego, pozwany ubezpieczyciel – decyzją z dnia 10 sierpnia 2013 r. – przyznał odszkodowanie w kwocie 1.330,00 zł przy przyjęciu dobowej stawki najmu na poziomie kwoty 95,00 zł brutto (właściwej dla pojazdów należących do segmentu A) oraz jako uzasadnionego okresu najmu czasu 14. dni. Pomimo tego, iż K. B. dwukrotnie zwracał się do strony pozwanej o dopłatę odszkodowania, (...) Spółka Akcyjna w W. – decyzją z dnia 7 kwietnia 2014 r. – odmówił jej przyznania ponad już wypłaconą należność w wysokości 1.330,00 zł.

Sąd Rejonowy – posiłkując się opinią biegłego – przyjął za uzasadniony czas naprawy uszkodzeń powstałych w samochodzie marki F. (...) w wyniku zdarzenia z dnia 3 czerwca 2013 r. okres 12. dni przy czym jako technologiczny okres likwidacji uszkodzeń tego pojazdu uznał okres 2. dni, ustalając jednocześnie, iż samochód zastępczy należał do wyższej klasy aut aniżeli pojazd M. S. (2). Sąd I instancji wskazał także iż dzienny koszt wypożyczenia samochodu zastępczego klasy A (a więc takiego jak pojazd

poszkodowanej) – przy przyjęciu czasu najmu jako okresu 12. dni – mieścił się w przedziale cenowym od 67,85 zł brutto do kwoty 109,25 zł brutto (55,16 zł – 88,82 zł netto).

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd I instancji uznał żądanie K. B. za nieuzasadnione skutkujące oddaleniem powództwa.

Sąd Rejonowy – wobec wypłaty przez (...) Spółka Akcyjna w W. należności z tytułu uszkodzeń pojazdu marki F. (...) oraz z tytułu najmu auta zastępczego – przyjął za bezsporną zasadę odpowiedzialności pozwanego, uznając jednocześnie iż – wobec zawarcia przez powoda z M. S. (2) umowy przelewu wierzytelności – roszczenie o naprawienie szkody w związku z koniecznością najmu auta zastępczego przez okres 22. dób aktualnie przysługuje K. B..

Dla Sądu I instancji również niewątpliwe pozostawało to, iż właściciel pojazdu (poszkodowany przez osobę posiadającą ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej) może żądać zrekompensowania uszczerbku majątkowego, polegającego również na niemożliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu a obejmującego koszty najmu pojazdu zastępczego za okres, w którym nie było możliwe korzystanie z samochodu, który uległ uszkodzeniu

przy czym długość uzasadnionego okresu najmu pojazdu warunkowana jest lojalnym zachowaniem się poszkodowanego wobec ubezpieczyciela zaś dobową stawką najmu pojazdu zastępczego nie może przekraczać cen występujących na rynku lokalnym w miejscu, w którym użytkowany był uszkodzony pojazd. Nadto najmowany samochód - by nie prowadzić

do wzbogacenia poszkodowanego - powinien odpowiadać parametrami użytkowymi uszkodzonemu pojazdowi. Odnosząc te rozważania do okoliczności rozpoznawanej sprawy, Sąd Rejonowy uznał, iż wydatki poszkodowanej związane z najmem auta zastępczego

co do zasady były celowe i uzasadnione zaś uprawnienie do korzystania z takiego auta przysługuje co do zasady od pierwszego dnia wystąpienia szkody (o ile auto wyłączone jest

z ruchu lądowego i nie może spełniać wszystkich swoich funkcji jak przed wypadkiem)

i zasadniczo trwa do czasu zakończenia naprawy lub wypłaty odszkodowania. W realiach przedmiotowej sprawy uszczerbek w pojeździe poszkodowanej został zakwalifikowany

jako tzw. szkoda całkowita, co oznacza – jak wskazał Sąd Rejonowy – iż obowiązek odszkodowawczy pozwanego ubezpieczyciela do jego refundacji sprowadzał się

do świadczenia pieniężnego, które odpowiadało różnicy pomiędzy wartością rynkową pojazdu z dnia szkody a wartością jego pozostałości; tak też szkoda w pojeździe marki F. (...) została rozliczona. Przy tzw. całkowitym charakterze szkody w pojeździe odszkodowanie obejmujące wydatki związane z korzystaniem z pojazdu zastępczego - zgodnie z utartą już w tym względzie linią Sądu Najwyższego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2004 r. sygn. IV CK 672/03, Lex nr 146324) - dotyczyć powinno najmu auta zastępczego w okresie od dnia zaistnienia

zdarzenia szkodzącego do daty wypłaty odszkodowania z uwzględnieniem dalszego (z reguły 7. dniowego) okresu niezbędnego dla zagospodarowania tzw. pozostałości pojazdu. Sąd I instancji wskazał jednak, że – z uwagi na fakt iż M. S. (2) podjęła się naprawy uszkodzonego pojazdu i odebrała samochód z warsztatu naprawczego jeszcze przed wypłatą odszkodowania z tytułu uszczerbku w pojeździe (ta nastąpiła najwcześniej w dniu 25 czerwca 2013 r.) –

uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego odpowiadający okresowi pozostającemu w związku przyczynowym istniejącym między niemożnością korzystania z uszkodzonego pojazdu a odpłatnym korzystaniem z najętego auta jest determinowany datą, w której poszkodowana uzyskała możliwość korzystania z naprawionego (swojego) pojazdu. Odwołując się do twierdzeń poszkodowanej, stosownie do których samochód marki F. (...) został odebrany z warsztatu naprawczego w piątek zaś pojazd zastępczy był zwrócony „około 4. dni później – we wtorek”, Sąd Rejonowy uznał okres tych 4. dni korzystania z auta zastępczego jako nieuzasadniony czas najmu ponieważ w tym samym czasie M. S. (2) dysponowała zarówno naprawionym pojazdem po szkodzie, jak i pojazdem zastępczym. Próba dowiedzenia, że

było to konieczne (albowiem poszkodowana nie otrzymała jeszcze – jak twierdziła w swych zeznaniach - stosownych dokumentów z urzędu celem poruszania się pojazdem naprawionym) nie została skutecznie przeprowadzona. Zdaniem Sądu Rejonowego – zważywszy tę okoliczność, iż naprawa pojazdu poszkodowanej zakończyła się jeszcze przed wypłatą należności stanowiącej refundację uszczerbku w pojeździe – M. S. (2) musiała przeznaczyć swoje środki na naprawę uszkodzonego pojazdu ponieważ nie zwlekała z naprawą samochodu marki F. (...) do czasu wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela. Sąd I instancji podniósł, iż K. B. nie udowodnił zasadności najmu pojazdu

zastępczego przez okres 22. dni – powód nie przedstawił bowiem żadnych dowodów, chociażby historii naprawy pojazdu zaś w oparciu o zeznania poszkodowanej nie było możliwe ustalenie rzeczywistego czasu naprawy samochodu marki F. (...). Z tych względów Sąd Rejonowy przyjął – w ślad za opinią biegłego – jako uzasadniony czas najmu auta zastępczego okres 12. dni. Wskazując, iż powód wynajął M. S. (2) auto o wyższej klasie aniżeli posiadany przez nią samochód marki F. (...) (przedmiotem najmu był bowiem pojazd segmentu B) za stawkę na poziomie kwoty 140,00 zł netto (172,20 zł brutto) oraz odwołując się do wniosków opinii biegłego, w myśl których rynkowe stawki najmu auta należącego do segmentu A pojazdów (tak jak samochód marki F. (...)) w dacie zdarzenia szkodzącego mieściły się w przedziale od kwoty 67,85 zł brutto do kwoty 109,25 zł brutto - uznając jednocześnie, iż fakt najmu auta zastępczego wyższej klasy niż pojazd uszkodzony nie może obciążać ubezpieczyciela, gdyż podmiotowi poszkodowanemu należy się pojazd zastępczy tej samej klasy co uszkodzony – Sąd I instancji przyjął, iż wypłacona przez (...) Spółka Akcyjna w W. kwota odszkodowania stanowiąca naprawienie szkody obejmującej wydatki związane z korzystaniem z pojazdu zastępczego (w wysokości 1.330,00 zł) i tak przekracza granice uzasadnionej refundacji tego rodzaju uszczerbku (ta bowiem – przy przyjęciu jako uzasadniony czas najmu okres 12. dni – zamyka się kwotą 1.311,00 zł [12 dni x 109,25 zł]). Sąd Rejonowy przyjął jednak, iż – w okolicznościach niniejszej sprawy – uzasadniona dobowo stawka najmu auta zastępczego powinna kształtować się na poziomie „stawki uśrednionej” i wynosić 90,00 zł brutto a skoro strona pozwana uznała słuszność najmu auta zastępczego przez czas 14. dni biorąc pod uwagę stawkę na poziomie kwoty 95,00 zł brutto, wypłacona przez nią kwota odszkodowania (w wysokości 1.330,00 zł) przewyższyła należność jaka z tego tytułu przysługiwała M. S. (2) a później – z racji umowy przelewu wierzytelności – K. B.. Wskazane względy legły u podstaw oddalenia żądania pozwu i – stosownie do wyniku sprawy (art. 98 § 1 i § 3 kpc) – obciążenia powoda obowiązkiem pokrycia kosztów postępowania, w tym także powinnością zwrotu należności jakie z tego tytułu były wydatkowane przez pozwanego ubezpieczyciela (w łącznej wysokości 917,00 zł). Jednocześnie Sąd I instancji – w oparciu o przepis art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał pobrać od K. B. kwotę 624,19 zł tytułem nieuiszczonych kosztów wynagrodzenia biegłego pokrytych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim zostało zaskarżone w części – w zakresie oddalenia żądania co do kwoty 1.073,50 zł oraz co do kosztów postępowania – przez powoda K. B..

Strona skarżąca zarzuciła Sądowi I instancji:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego:

a.) art. 230 kpc poprzez jego niezastosowanie i pominięcie okoliczności, iż przebieg naprawy uszkodzonego pojazdu i fakt niedysponowania przez poszkodowaną dokumentami pozwalającym na poruszanie się naprawionym pojazdem po drogach publicznych przez okres 4. dni od zakończenia jego naprawy, o których to okolicznościach poszkodowana zeznała na rozprawie w dniu 13 listopada 2017 r., nie były kwestionowane przez pozwanego i tym samym zostały przez niego przyznane per facta concidentia;

b.) art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a polegającą na:

- uznaniu, że w celu udowodnienia uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego i uzasadnionego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu konieczne jest przedstawienie dokumentów potwierdzających naprawę;
- pominięciu okoliczności, iż pozwany przyjął odpowiedzialność gwarancyjną za przedmiotową szkodę dopiero w dniu zwrotu przez poszkodowaną pojazdu zastępczego, tj. w dniu 25 czerwca 2013 r.,

- uznaniu, że ustalony przez biegłego uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego (winno być: uzasadniony czas naprawy uszkodzonego pojazdu) rozpoczął swój bieg od dnia zdarzenia wyrządzającego szkodę, podczas gdy pozwany przyjął odpowiedzialność gwarancyjną za przedmiotową szkodę dopiero w dniu zwrotu przez poszkodowaną pojazdu zastępczego, tj. w dniu 25 czerwca 2013 r.
- uznaniu, że poszkodowana dysponowała przez 4 dni od zakończenia naprawy jednocześnie pojazdem zastępczym i uszkodzonym pojazdem, choć w świetle jej zeznań, w chwili odbioru pojazdu po naprawie, nie dysponowała ona dokumentami pozwalającymi poruszać się naprawionym pojazdem po drogach publicznych, które to uzyskała w Wydziale Komunikacji (odpowiedniego urzędu) po 4. dniach od zakończenia naprawy,

c.) art. 328 § kpc polegający na niewyjaśnieniu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn, dla których Sąd:

- uznał za niewiarygodne zeznania poszkodowanej w zakresie nie dysponowania przez nią dokumentami pozwalającymi poruszać się naprawionym pojazdem po drogach publicznych, które to uzyskała w Wydziale Komunikacji (odpowiedniego urzędu) po 4 dniach od zakończenia naprawy,
- uznał, iż naprawa uszkodzonego pojazdu przez poszkodowaną środkami własnymi, winna zakończyć się w terminie błędnie wyliczonym przez biegłego,
- uznał, iż naprawa uszkodzonego pojazdu przez poszkodowaną środkami własnymi, w wyniku której najem pojazdu zastępczego zakończył się już w dniu przyjęcia odpowiedzialności przez pozwanego nie stanowiły realizacji przez poszkodowaną obowiązku minimalizacji skutków szkody w kontekście wystąpienia szkody całkowitej,
- uznał, iż naprawa uszkodzonego pojazdu przez poszkodowaną środkami własnymi, w wyniku której najem pojazdu zastępczego zakończył się już w dniu przyjęcia odpowiedzialności przez pozwanego ograniczają odpowiedzialność pozwanego w zakresie uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego,
- uznał, iż przyjęcie przez pozwanego odpowiedzialności gwarancyjnej za przedmiotową szkodę dopiero w dniu zwrotu przez poszkodowaną pojazdu zastępczego, tj. w dniu 25 czerwca 2013 r. nie ma znaczenia w niniejszej sprawie oraz przyczyn takiego stanowiska;

2. naruszenie prawa materialnego:

a.) art. 361 kc i naruszenie inkorporowanej w naruszonym przepisie zasady pełnego odszkodowania poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędną ocenę prawną, polegającą na uznaniu, iż w przypadku wystąpienia szkody całkowitej najem pojazdu zastępczego jest uzasadniony krócej niż wskazuje jednolite i ugruntowane stanowisko judykatury i doktryny, tj. krócej niż do dnia wypłaty odszkodowania powiększonego o 7 dni na zagospodarowanie pozostałości lub uzasadniony okres naprawy uszkodzonego pojazdu (w przypadku decyzji poszkodowanej o jego naprawie),

b.) art. 354 § 2 kc w zw. z art. 362 kc i 826 § 1 kc poprzez uznanie, iż naprawa uszkodzonego pojazdu przez poszkodowaną środkami własnymi przed przyjęciem odpowiedzialności przez pozwanego i wypłatą odszkodowania nie stanowi realizacji przez poszkodowaną obowiązku minimalizacji skutków szkody i współpracy z ubezpieczycielem,

c.) art. 363 kc poprzez uśrednienie stawki czynu najmu pojazdów zastępczych występujących na rynku, ustalonych przez biegłego powołanego w sprawie.

Wskazując na powyższe uchybienia Sądu Rejonowego strona skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie na rzecz powoda kwoty 1.073,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami i odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 11 lipca 2013 r. do dnia zapłaty, zwrot kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za obie instancje, jednocześnie wnosząc o nieobciążanie powoda kosztami postępowania w zakresie niezaskarżonej części, ze względu na zasadę słuszności.

(...) Spółka Akcyjna w W. w odpowiedzi na wniesiony środek odwoławczy domagał się oddalenia apelacji oraz zasądzenie od K. B. na swoją rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja strony powodowej okazała się być w całości nieuzasadnioną co na podstawie przepisu art. 385 kpc prowadzić musiało do jej oddalenia.

Sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny niniejszej sprawy, wywiódł z niego także prawidłowe pod względem logicznym i prawnym wnioski – zatem, w zasadzie, nie mogły zasługiwać na uwzględnienie podniesione w apelacji zarzuty.

Zgadzać się ze stroną powodową, iż w przypadku – tak jak w niniejszej sprawie – zaistnienia tzw. szkody całkowitej, co do zasady, istotną okolicznością mającą wpływ na zakres odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela jest termin wypłaty przez niego odszkodowania, podnieść jednak należy iż okoliczności faktyczne danego postępowania mogą jednak wprowadzać pewne wyjątki od tej zasady. Zdarzenia faktyczne jakie miały miejsce w okresie likwidacji szkody w realiach niniejszej sprawy pozwalają na przyjęcie istnienia odstępstwa od wskazywanej wcześniej zasady.

Dla oceny zasadności żądania strony powodowej istotnego znaczenia nabiera fakt, iż – pomimo stwierdzenia zaistnienia w przedmiotowej sprawie przez ubezpieczyciela tzw. szkody całkowitej – poszkodowana M. S. (2) zdecydowała się na przeprowadzenie naprawy swego pojazdu, co więcej – naprawy, która została zakończona przed przyjęciem odpowiedzialności za szkodę przez stronę pozwaną i przed dniem wypłaty przez nią odszkodowania z tytułu uszkodzenia pojazdu poszkodowanej. Nie sposób zgodzić się z powodem, iż – przy takim stanie faktycznym sprawy – w dalszym ciągu dla zakresu odpowiedzialności (...) Spółka Akcyjna w W. – istotne znaczenie ma fakt (data) przyjęcia odpowiedzialności pozwanego i wypłaty odszkodowania, skoro jeszcze przed zaistnieniem ostatniego z tych zdarzeń pojazd M. S. (2) został już naprawiony co – z oczywistych względów – powodowało, iż korzystanie z auta zastępczego stało się zbędne skoro poszkodowana mogła używać własnego pojazdu.

W świetle okoliczności niniejszej sprawy, w szczególności stanowiska procesowego (...) Spółka Akcyjna w W. domagającego się przez cały okres postępowania przed Sądem I instancji oddalenia żądania K. B.

przy jednoczesnym uwzględnieniu treści pisma procesowego strony pozwanej

z dnia 23 kwietnia 2018 r., gdzie (już po złożeniu zeznań przez M. S. (2)) kwestionowała ona zarówno czas naprawy samochodu marki F. (...) (podnosząc, iż czas technologicznej naprawy uszkodzeń tego pojazdu wynosi 2 dni zaś najem auta zastępczego ponad, uznany przez stronę pozwaną, okres 14. dni był całkowicie nieuzasadniony) jak i okres korzystania przez poszkodowaną z auta zastępczego, nie sposób jest przyjmować – tak jak tego chce powód – iż pozwany ubezpieczyciel nie podważał przebiegu procesu naprawy pojazdu marki F. (...). Znamienne pozostaje również i to, że (...) Spółka Akcyjna w W. - także po przeprowadzeniu dowodu z zeznań poszkodowanej – nie dokonał cofnięcia wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego uprzednio zgłoszonego także na okoliczność ustalenia czasu koniecznego do przywrócenia pojazdu marki F. (...) do stanu umożliwiającego bezpieczne korzystanie z tego auta.

W tych okolicznościach trudno jest przyjmować aby pozwany ubezpieczyciel przyznał – określony między innymi twierdzeniami M. S. (2) – przebieg procesu naprawczego pojazdu poszkodowanej a tym samym aby Sąd I instancji dopuścił się naruszenia przepisu art. 230 kpc. Niezależnie od tego podnieść należy, iż samo milczenie jednej ze stron, co do twierdzeń strony przeciwnej, samo przez się nie może stanowić podstawy do uznania faktów za

przyznane – to zebrany w sprawie materiał dowodowy, przy uwzględnieniu charakteru i przedmiotu postępowania, decyduje o możliwości zastosowania przepisu art. 230 kpc. Tym samym sąd – dla możliwości zastosowania przepisu art. 230 kpc – musi powziąć, na podstawie wyniku całej rozprawy (wszystkich okoliczności sprawy, tj. całego materiału dowodowego), przekonanie iż strona przeciwna nie zamierzała i nie zamierza zaprzeczyć istnieniu faktów przytoczonych przez jej przeciwnika (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 grudnia 2017 r., I ACa 572/17, Lex nr 2425591 a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 21 marca 2018 r., I AGa 7/18, Lex nr 2506488). Wskazana wyżej postawa pozwanego ubezpieczyciela wobec żądania K. B. takiego przekonania nie wzbudzała.

Sąd I instancji nie naruszył przepisów art. 233 § 1 kpc, gdyż nie przekroczył zasady swobodnej oceny dowodów w zakresie ustalenia uzasadnionego okresu najmu auta zastępczego.

W realiach niniejszej sprawy bezspornym jest to, że podmiot poszkodowany dokonał z własnych środków naprawy uszkodzonego pojazdu zaś naprawa ta – co wynikało z zeznań poszkodowanej i jej pisemnego oświadczenia – zakończyła się w piątek, dniu 21 czerwca 2013 r. (wtedy pojazd został odebrany z warsztatu naprawczego). Z twierdzeń M. S. (2) wynika również, iż samochód zastępczy został przez nią zwrócony około 4. dni później (we wtorek po odbiorze uszkodzonego auta). Poszkodowana jednocześnie wskazała, że nie posiadała wówczas niezbędnych dokumentów pozwalających na jazdę własnym samochodem (chodziło o dowód rejestracyjny pojazdu czy też tablicę rejestracyjną) – strona powodowa, poprzez takie twierdzenia poszkodowanej, nie wykazała przyczyn (powodów), dla których nie było możliwe odebranie czy to dowodu rejestracyjnego, czy też tablicy rejestracyjnej w dacie uzyskania posiadania naprawionego pojazdu, w szczególności – gdyż nie są znane przyczyny braku możliwości dysponowania tymi dokumentami - iż powody te nie były zależne od poszkodowanej. Z tych względów Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy nie uznał za uzasadniony okres najmu auta zastępczego w przedziale czasowym występującym po dacie odbioru uszkodzonego (ale już naprawionego) samochodu stanowiącego własność poszkodowanej.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – Sąd I instancji prawidłowo uznał – w ślad za ustaleniami biegłego, który przyjął za uzasadniony czas naprawy pojazdu poszkodowanej przy dobrej i właściwej organizacji pracy w warsztacie samochodowym okres 12. dni - za uzasadniony okres najmu auta zastępczego ten sam przedział czasowy (a więc czas 12. dni) Pozwany ubezpieczyciel, kwestionując wskazywany przez powoda jako uzasadniony okres najmu auta zastępczego czas 22. dni, przedstawił opinię biegłego, z której wynikał krótszy (aniżeli wskazywany przez stronę powodową) niezbędny okres naprawy uszkodzeń samochodu M. S. (2), który przecież determinuje usprawiedliwiony (zasadny) okres najmu auta zastępczego. Przy takim ukształtowaniu twierdzeń stron, biorąc pod uwagę, wynikającą z przepisu art. 6 kc, zasadę rozkładu ciężaru dowodu, rzeczą K. B. było wykazanie zasadności korzystania z pojazdu zastępczego przez okres przekraczający – uznany przez biegłego za usprawiedliwiony – czas naprawy uszkodzeń pojazdu poszkodowanej, ściślej – wykazanie, iż czas naprawy uszkodzeń pojazdu poszkodowanej (mający przecież znaczenie dla określenia usprawiedliwionego czasu najmu auta zastępczego) w realiach niniejszej sprawy faktycznie musiał wynieść 22 dni; strona powodowa tej okoliczności skutecznie nie wykazała, gdyż potwierdzenia uzasadnionego okresu naprawy pojazdu M. S. (2) nie sposób jest upatrywać wyłącznie w fakcie wystawienia faktury VAT określającej jako uzasadniony czas najmu auta zastępczego przedział czasowy 22. dni. Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela sprawcy szkody obejmuje wyłącznie uzasadniony prawidłowo przeprowadzoną naprawą czas niemożności korzystania z uszkodzonego pojazdu. Zatem granicą odpowiedzialności nie jest realny czas naprawy o ile została ona przeprowadzona z naruszeniem prawidłowego czasu naprawy. Zakład naprawczy jak i wynajmujący pojazd zastępczy zainteresowani są jak najdłużej trwającą naprawą, bo dla każdego z tych podmiotów są to zyski. Rolą zastosowanych przez biegłego norm naprawczych jest ograniczanie i możliwość kontroli poprawności naprawy a zatem odpowiedzialności ubezpieczyciela tylko za normalne następstwa szkody rozumiane, jako naprawa wykonana w niezbędnym obiektywnie uzasadnionym okolicznościami i uszkodzeniami czasie. Opinia biegłego oceniana poprzez ten pryzmat wyznaczyła granicę prawidłowo przeprowadzonej naprawy i taki okres Sąd I instancji – w sposób właściwy - usankcjonował.

Również zarzut uchybienia przez Sąd I instancji przepisowi art. 328 kpc nie może się ostać. Niezależnie od tego, że zarzut naruszenia tego przepisu jest skuteczny jedynie wówczas, gdy ewentualne nieprawidłowości w sporządzeniu uzasadnienia faktycznie uniemożliwiają sądowi odwoławczemu prawidłowość zastosowania przepisów prawa materialnego i procesowego (co – w okolicznościach tej sprawy – nie wystąpiło), stwierdzić trzeba iż zarzucane w środku odwoławczym uchybienia, w zasadzie, nie występują. Faktem jest, iż Sąd Rejonowy nie wyjaśnił przyczyn, dla których nie przyjął – w ślad za twierdzeniami M. S. (2) – iż poszkodowana nie mogła korzystać z naprawionego auta z uwagi na brak stosownych dokumentów czy też tablic rejestracyjnych, jednakże uchybienie to – w świetle zaniechania wykazania przez K. B. przyczyn tego stanu rzeczy (w szczególności, iż nie nastąpiło to z powodów leżących po stronie właścicielki samochodu marki F. (...)) – pozostaje bez wpływu na treść rozstrzygnięcia Sądu I instancji. W żadnym razie – jak twierdzi apelacja – Sąd Rejonowy nigdzie w treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia nie przyjął jakoby naprawa pojazdu poszkodowanej z własnych środków (skutkująca zakończeniem okresu korzystania z pojazdu zastępczego w dniu przyjęcia odpowiedzialności przez (...) Spółka Akcyjna w W.) nie była wyrazem realizacji obowiązku poszkodowanego minimalizacji skutków zdarzenia szkodzącego. Sąd Rejonowy wyjaśnił również przyczyny, dla których uznał iż granicę odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela za szkodę M. S. (2) obejmującą wydatki związane z korzystaniem przez nią z auta zastępczego powinien wyznaczać czas zakończenia naprawy jej pojazdu – z chwilą bowiem przywrócenia samochodu marki F. (...) do stanu sprzed zdarzenia szkodzącego z dnia 3 czerwca 2013 r. ustała przyczyna korzystania z auta zastępczego a skoro zaś – przy przyjęciu (w ślad za opinią biegłego) za uzasadniony czas likwidacji nieprawidłowości samochodu poszkodowanej okresu 12. dni – zwrot auta zastępczego (determinowany czasem naprawy uszkodzonego pojazdu) powinien mieć miejsce przed datą, w której (...) Spółka Akcyjna w W. przyjął odpowiedzialność, ostatecznie wskazana okoliczność pozostawała bez znaczenia dla określenia zakresu (wysokości) odszkodowania z tytułu najmu samochodu zastępczego.

Prawidłowo oceniony materiał dowodowy nie mógł także skutkować przyjęcia naruszenia przez Sąd I instancji norm przepisów prawa materialnego, choć w tym ostatnim zakresie – aczkolwiek nie ma to wpływu na treść rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego (gdyż także przy przyjęciu najwyższej wskazanej przez biegłego dobowej stawki najmu – na poziomie kwoty 109,25 zł – kwota już przyznanego przez ubezpieczyciela odszkodowania i tak przekracza wysokość uszczerbku M. S. (2)) – Sąd I instancji nieprawidłowo przyjął w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, iż w realiach niniejszej sprawy za właściwą dobową stawkę najmu auta zastępczego należało uznać stawkę średnią na poziomie 90,00 zł brutto. Trudno bowiem odwoływać się do pojęcia „średniej stawki najmu” jako wyznaczającej granice refundacji wydatków przez pozwanego ubezpieczyciela skoro pojęcie średniej stawki budowane jest przy uwzględnieniu – także przecież mających rynkowy charakter – stawek przekraczających tę wartość.

Wszystkie wskazane wyżej względy, czyniąc zarzuty apelacyjne niezasadnymi - w oparciu o przepis art. 385 kpc – skutkują oddaleniem apelacji.

O kosztach postępowania przed Sądem odwoławczym orzeczono na podstawie przepisu art. 98 § 1 i § 3 kpc przy zastosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sprawy. Oddalenie apelacji w całości skutkuje uznaniem strony powodowej za przegrywającą sprawę i zobowiązaną do poniesienia kosztów postępowania odwoławczego, w tym również zwrotu należności jakie z tego tytułu były wydatkowane przez stronę pozwaną. Te ostatnie obejmowały wyłącznie wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego ubezpieczyciela, którego wysokość (kwota 135,00 zł) określono na podstawie przepisu § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800) w jego aktualnym brzmieniu.

(SSO Krzysztof Wójcik) (SSO Beata Matysik) (SSR Paweł Kowalczyk)